

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 270

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Γραμματεία Υφυπουργού Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης (Τομέας
Κοινωνικής Ασφάλισης)/ Πολιτική
Γραμματεία

ΘΕΜΑ: Συνεχίζεται η συρρίκνωση των εισοδημάτων των συνταξιούχων και η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής τους.

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 1365/12-3-2025 Αναφορά.

Σε απάντηση της παραπάνω Αναφοράς με την οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τον Βουλευτή κ. Γ. Μουλκιώτη το από 15.2.2025 υπόμνημα του Συλλόγου Συνταξιούχων Αλιάρτου και Περιχώρων στο οποίο τίθενται σειρά συνταξιοδοτικών, υγειονομικών, κοινωνικών και άλλων ζητημάτων και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α. Όσον αφορά την αύξηση του ποσού των καταβαλλόμενων συντάξεων, τη θέσπιση κατώτατης σύνταξης, την κρατική εγγύηση των καταβαλλόμενων συντάξεων, καθώς και την εν γένει λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση της ακρίβειας:

1. Με την ψήφιση του ν. 4387/2016 (Α' 85), από 13.5.2016 και εφεξής θεσπίστηκε νέος τρόπος υπολογισμού της κύριας σύνταξης που καταβάλλεται από τον e-ΕΦΚΑ, η οποία αποτελείται από το άθροισμα Εθνικής Σύνταξης και Ανταποδοτικής Σύνταξης.

Ειδικότερα, με το άρθρο 7 του ν. 4387/2016 θεσπίστηκε η εθνική σύνταξη, ώστε να εξασφαλισθεί επαρκής αναπλήρωση εισοδήματος για τους συνταξιούχους. Η εθνική σύνταξη δεν χρηματοδοτείται από ασφαλιστικές εισφορές αλλά απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό και χορηγείται σε όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

Όσον αφορά την ανταποδοτική σύνταξη, σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 28 του ν. 4670/2020 και ισχύει, τούτη υπολογίζεται με βάση τις συντάξιμες αποδοχές του ασφαλισμένου, όπως ορίζονται στο άρθρο αυτό, τον χρόνο ασφάλισης, όπως ορίζεται στο άρθρο 34 του ν. 4387/2016 όπως ισχύει και τα κατ' έτος ποσοστά αναπλήρωσης των πινάκων 1 και 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016 όπως ισχύει, υπολογιζόμενα επί των συντάξιμων αποδοχών.

Από τα προηγούμενα προκύπτει σαφώς ότι η εθνική σύνταξη δεν αποτελεί κατώτατο όριο σύνταξης, καθώς συγκαταβάλλεται μαζί με την ανταποδοτική σύνταξη σε όσους θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα και αποτελεί μέρος της συνολικά καταβαλλόμενης κύριας σύνταξης.

Σημειώνεται ότι κατώτατο όριο χορηγείται στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω θανάτου (περ. Β' της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει) ή θανάτου που οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, το οποίο αντιστοιχεί στο διπλάσιο του ποσού της εθνικής σύνταξης για 20 έτη ασφάλισης, δηλαδή 872,80 ευρώ για το έτος 2025 και αναπροσαρμόζεται βάσει της παρ. 4 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 33 του ν. 5006/2022 και ισχύει.

Επίσης, με την παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει, χορηγείται κατώτατο όριο σύνταξης στις περιπτώσεις συνταξιοδότησης λόγω αναπηρίας, αν η αναπηρία οφείλεται σε εργατικό ατύχημα ή επαγγελματική ασθένεια, το ύψος του οποίου ανέρχεται στο διπλάσιο του ποσού της εθνικής σύνταξης για 20 έτη ασφάλισης, δηλαδή 872,80 ευρώ για το έτος 2025.

2. Αναφορικά με την αύξηση του ποσού των καταβαλλόμενων συντάξεων, με την παρ. 4α του άρθρου 25 του ν. 4670/2020, όπως ισχύει, προβλέπεται ότι από την 1.1.2023, το συνολικό ποσό της κύριας σύνταξης αυξάνεται κατ' έτος, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων με βάση συντελεστή που προκύπτει από το άθροισμα του ετήσιου ποσοστού μεταβολής του ΑΕΠ συν το ποσοστό μεταβολής του μέσου ετήσιου γενικού δείκτη τιμών καταναλωτή του προηγούμενου έτους διαιρούμενου διά του δύο (2) και δεν υπερβαίνει το ποσοστό μεταβολής του μέσου Ετήσιου Γενικού Δείκτη Τιμών Καταναλωτή.

Κατ' εξουσιοδότηση των ανωτέρω, εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. 126331/28.12.2022 ΚΥΑ (Β' 6949) με την οποία καθορίστηκε από 01.01.2023 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31.12.2022, το οποίο ανέρχεται σε επτά και εβδομήντα πέντε εκατοστά επί τοις εκατό (7,75%). Στη συνέχεια, εκδόθηκε η με αρ. πρωτ. Φ. 11321/οικ.104985/4.12.2023 ΚΥΑ (Β' 6856) με την οποία καθορίστηκε από 01.01.2024 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ, με έναρξη καταβολής μέχρι και 31/12/2023, το οποίο ανέρχεται σε τρία επί τοις εκατό (3%), ενώ με την με αρ. πρωτ. 53457/12.12.2024 ΚΥΑ (Β' 6865) καθορίστηκε από 1.1.2025 το ποσοστό αύξησης των κύριων συντάξεων που χορηγούνται από τον e-ΕΦΚΑ με έναρξη καταβολής μέχρι και 31.12.2024 και το οποίο ανέρχεται σε 2,4%. Βάσει των ανωτέρω, το πλήρες ποσό της εθνικής σύνταξης από 1.1.2025 ανέρχεται σε 436,40 €.

Τέλος, σημειώνεται πως προκειμένου για την οικονομική ενίσχυση των συνταξιούχων που διατηρούν προσωπική διαφορά, με το άρθρο 18 του ν. 5162/2024 προβλέφθηκε η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ, για τους συνταξιούχους του e- ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Νοέμβριο του 2024 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ.

Αντίστοιχα, για την προστασία των συντάξεων από τον πληθωρισμό του έτους 2024, με το άρθρο 123 του ν. 5078/2023 προβλέφθηκε η καταβολή εφάπαξ οικονομικής ενίσχυσης, κυμαινόμενης μεταξύ 100 και 200 ευρώ για τους συνταξιούχους του e- ΕΦΚΑ στους οποίους καταβλήθηκε τον Οκτώβριο του 2023 κύρια σύνταξη γήρατος, αναπηρίας ή θανάτου και οι οποίοι κατά τον μήνα αυτό είχαν ποσό προσωπικής διαφοράς συντάξεων, συμψηφιστέας με την ετήσια αναπροσαρμογή των συντάξεων, μεγαλύτερο των δέκα (10) ευρώ, ενώ για την στάθμιση του πληθωρισμού κατά το έτος 2022, με το άρθρο 80 του ν. 5036/2023, χορηγήθηκε εφάπαξ οικονομική ενίσχυση, κυμαινόμενη μεταξύ 200 και 300 ευρώ, στους συνταξιούχους του e-ΕΦΚΑ που διατηρούσαν προσωπική διαφορά και των οποίων οι συντάξεις, ως συνολικό ποσό, είτε δεν αυξήθηκαν καθόλου είτε αυξήθηκαν μερικώς.

Όσον αφορά στο αίτημα για αυξήσεις στις επικουρικές συντάξεις, η αναπροσαρμογή των επικουρικών συντάξεων διενεργείται σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 96 του ν. 4387/2016, όπως έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 44 του ν. 4670/2020 και την εκδιδόμενη βάσει της παρ. 4 του αρ. 96 του ν. 4387/2016, με αρ. 17537/989/06.05.2020 (Β' 1887) Υπουργική Απόφαση περί Τεχνικών

Παραμέτρων. Σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΥΑ περί Μηχανισμού Εξισορρόπησης, οι συντάξεις δεν αναπροσαρμόζονται στην περίπτωση που αν αφαιρεθούν τα έξοδα από τα έσοδα, το αποτέλεσμα θα προκύπτει αρνητικό, λαμβάνοντας υπόψη τα απολογιστικά στοιχεία της προηγούμενης χρήσης.

Β. Όσον αφορά την κατάργηση της προσωπικής διαφοράς και ενσωμάτωσής της στις καταβαλλόμενες συντάξεις:

1. Μετά τη θέσπιση με το ν. 4387/2016 νέου τρόπου υπολογισμού των συντάξεων που καταβάλλονται από τον e-ΕΦΚΑ από 13.5.2016 και μετά, προβλέφθηκε με τα άρθρα 14 & 33 του ίδιου νόμου και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθείσες με αρ. πρωτ. οικ. 26083/887/2016 (Β' 1605) και Φ. 11221/οικ.10772/382/9.3.2016 (Β' 1082) Υπουργικές Αποφάσεις, ο επανυπολογισμός από 1.1.2019 των καταβαλλόμενων ή καταβλητέων κατά την 12.5.2016 κύριων συντάξεων σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4387/2016, προκειμένου για την εφαρμογή των ενιαίων κανόνων του e-ΕΦΚΑ (λήψη εθνικής και ανταποδοτικής σύνταξης) και την προστασία των συντάξεων αυτών, με την πρόβλεψη χορήγησης προσωπικής διαφοράς, στις περιπτώσεις που το καταβαλλόμενο ποσό συντάξεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που θα προκύψει κατά το στάδιο της αναπροσαρμογής τους.

2. Σύμφωνα με την παρ. 2β του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τον ν. 4670/2020 και ισχύει, αν το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με την παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου 14, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή της παραγράφου 4 του ίδιου άρθρου.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4387/2016, όπως τροποποιήθηκε με τις παρ. 3.β.α και 3.β.β. του άρθρου 25 του ν. 4670/2020 και ισχύει, οι κύριες συντάξεις που έχουν απονεμηθεί ή εκκρεμεί η απονομή τους πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016 και έχουν επανυπολογισθεί σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του ίδιου άρθρου, υπολογίζονται εκ νέου από 1.10.2019, σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016. Εάν από την ίδια ημερομηνία το καταβαλλόμενο ποσό των συντάξεων είναι μεγαλύτερο εκείνου που προκύπτει από τον υπολογισμό τους σύμφωνα με τον πίνακα 2 της παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 4387/2016, το επιπλέον ποσό εξακολουθεί να καταβάλλεται στον δικαιούχο ως προσωπική διαφορά, συμψηφιζόμενο κατ' έτος και μέχρι την πλήρη εξάλειψή του, με την εκάστοτε αναπροσαρμογή των συντάξεων, όπως αυτή προκύπτει κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 4α του αρ. 25 του ν. 4670/2020.

3. Σημειώνεται ότι το ισχύον θεσμικό πλαίσιο δεν αποκλείει την θετική αναπροσαρμογή (αύξηση) των συντάξεων όσων συνταξιούχων διατηρούν θετική προσωπική διαφορά μελλοντικά, θέτει όμως ως προϋπόθεση η προσωπική αυτή διαφορά να έχει προηγουμένως μηδενιστεί μέσω του συμψηφισμού της με τις προβλεπόμενες στο άρθρο 25 παρ. 4α του ν. 4670/2020 αναπροσαρμογές/αυξήσεις των συντάξεων και τούτο διότι:

i. αφενός, με το ν. 4387/2016 θεσπίστηκε νέος τρόπος υπολογισμού των συντάξεων που οδηγεί σε μείωση των εφεξής καταβαλλομένων συντάξεων σε σχέση με το προϊσχύον σύστημα, προκειμένου για την συγκράτηση της συνταξιοδοτικής δαπάνης και την ενίσχυση της βιωσιμότητας του ασφαλιστικού και συνταξιοδοτικού συστήματος. Συνεπώς, όσοι καθίστανται συνταξιούχοι από τις 13.5.2016 και μετά βρίσκονται σε δυσμενέστερη θέση σε σχέση με τους ήδη συνταξιούχους την ημερομηνία αυτή, των οποίων οι συντάξεις υπολογίστηκαν με διατάξεις προγενέστερες του ν. 4387/2016,

ii. αφετέρου, η θετική προσωπική διαφορά διατηρήθηκε και συνέχισε να καταβάλλεται και μετά την 1.1.2019, με αποτέλεσμα οι διατηρούντες θετική προσωπική διαφορά παλαιοί συνταξιούχοι να

βρίσκονται σε ευμενέστερη θέση σε σχέση με τους μετά το ν.4387/2016 συνταξιούχους ακόμη και στις περιπτώσεις που έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δεδομένα (έτη ασφάλισης και συντάξιμες αποδοχές).

Γ. Όσον αφορά την επαναχορήγηση της 13^{ης} και 14^{ης} σύνταξης:

Όσον αφορά το αίτημα περί επαναχορήγησης των δώρων Χριστουγέννων, Πάσχα και επιδόματος αδείας, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών ορίων και δεσμεύσεων που ανελήφθησαν βάση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2013 – 2016, με την υποπαρ. 4 της παρ. Β του άρθρου Μόνου του ν. 4093/2012 καταργήθηκαν από 1.1.2013 τα επιδόματα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, καθώς και το επίδομα αδείας του άρθρου 5 του ν. 2592/1998 και του άρθρου Μόνου του ν. 3847/2010 για τους συνταξιούχους του Δημοσίου. Ομοίως, με την παρ. 3 της υποπαρ. 6 της παρ. ΙΑ του ίδιου νόμου, καταργήθηκαν από την ίδια ημερομηνία τα επιδόματα και δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα και το επίδομα αδείας που προβλέπονται από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη νόμου ή κανονιστική πράξη ή καταστατική διάταξη για τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους όλων των φορέων και τομέων κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, καθώς και του ΟΓΑ και του ΝΑΤ.

Με το άρθρο 120 του ν. 4611/2019 θεσπίστηκε η χορήγηση 13^{ης} σύνταξης στους δικαιούχους κύριας σύνταξης λόγω γήρατος, αναπηρίας και θανάτου, στους δικαιούχους προσυνταξιοδοτικής παροχής και στους δικαιούχους επιδομάτων σύνταξης με αιτία την αναπηρία, το ύψος της οποίας καθοριζόταν με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου. Στη συνέχεια, με το άρθρο 47 του ν. 4670/2020 καταργήθηκε η 13^η σύνταξη και παράλληλα προβλέφθηκε από 1.1.2020 η εγγραφή δαπάνης ύψους 0,5% του ΑΕΠ στον ετήσιο κοινωνικό προϋπολογισμό, από την οποία καλύπτεται κατά πρώτον η δαπάνη που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των με αρ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του ΣτΕ και κατά δεύτερον η δαπάνη πολιτικών πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας. Η δαπάνη των πολιτικών αυτών χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό και οι σχετικές πιστώσεις εγγράφονται στον ετήσιο προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Σημειώνεται ότι η κατάργηση της 13^{ης} σύνταξης του άρθρου 120 του ν. 4611/2019, της οποίας το ετήσιο κόστος εκτιμήθηκε στο 0,5% του ΑΕΠ, κρίθηκε σκόπιμη προκειμένου να είναι δυνατή η κάλυψη του κόστους νέων πολιτικών, όπως η άρση των περικοπών στις επικουρικές συντάξεις, η αύξηση των κύριων συντάξεων λόγω των αυξημένων ποσοστών αναπλήρωσης του ν. 4670/2016, καθώς και πολιτικές πρόνοιας και κοινωνικής αλληλεγγύης και υγείας.

Στη συνέχεια, με το άρθρο 74 του ν. 4837/2021, το οποίο τροποποίησε το άρθρο 120 του ν. 4611/2019, προβλέφθηκε πως σε περίπτωση εμφάνισης πλεονάσματος στο ανωτέρω προβλεφθέν ποσοστό 0,5% του ΑΕΠ και μετά την κάλυψη της δαπάνης που δημιουργείται ετησίως σε εφαρμογή των με αρ. 1890/2019 και 1891/2019 αποφάσεων της Ολομέλειας του ΣτΕ, το πλεόνασμα αυτό μεταφέρεται στον ε-ΕΦΚΑ προκειμένου να καλυφθούν παροχές πρόνοιας και υγείας και δαπάνες κοινωνικής ασφάλισης.

Δ. Όσον αφορά την καταβολή αναδρομικών ποσών από περικοπές των συντάξεων βάσει των ν. 4051/2012 και ν. 4093/2012 για το 11μηνο 6/2015-5/2016:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 (Α' 148) όπως ισχύει με το άρθρο 34 του ν. 4734/2020, σε συμμόρφωση με τις με αρ. 1439-1443/2020 αποφάσεις του ΣτΕ προβλέφθηκε για τους συνταξιούχους του ιδιωτικού τομέα η επιστροφή των ποσών μειώσεων των κύριων συντάξεων, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 1 του ν. 4051/2012 (Α' 40) και του άρθρου πρώτου παρ. ΙΑ υποπαρ. ΙΑ.5 περ. 1 του ν. 4093/2012 (Α' 222) κατά το χρονικό διάστημα 6/2015-5/2016. Ειδικά, για τους συνταξιούχους του πρώην Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ), τα προς επιστροφή ποσά υπολογίζονται με βάση τις μειώσεις που επιβλήθηκαν στις κύριες συντάξεις τους κατ' εφαρμογή της με αρ. 476/28-02-2012 (Β' 499) απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας.

Ομοίως, με τις διατάξεις του άρθρου 33 του ν.4734/2020 (196, Α'), προκειμένου για τη συμμόρφωση της Διοίκησης με τις ανωτέρω αποφάσεις του ΣτΕ, προβλέφθηκε για τους συνταξιούχους του δημόσιου τομέα, τους συνταξιούχους υπαλλήλους των ΟΤΑ και των ΝΠΔΔ που διέπονται από το ίδιο με τους δημοσίους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθεστώς και τους συνταξιούχους υπαλλήλους του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού Σιδηροδρομικών Δικτύων που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955 (Α' 276), η επιστροφή αναδρομικά ποσών μειώσεων των κύριων συντάξεων τα οποία αντιστοιχούν σε περικοπές και μειώσεις κύριων συντάξεων των ανωτέρω κατηγοριών συνταξιούχων, οι οποίες επιβλήθηκαν κατ' εφαρμογή της υποπαρ. Β3 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222) κατά το χρονικό διάστημα 6/2015 έως 5/2016.

Για την υλοποίηση των ανωτέρω εκδόθηκαν οι με αρ. πρωτ. Φ.11321/35005/1528/13.10.2020 (ΑΔΑ: ΨΜΣΣ46ΜΤΛΚ-Ε5Λ) και Φ.11321/37311/1610/13.10.2020 (ΑΔΑ: 9Η4246ΜΤΛΚ-ΦΔΨ) ΚΥΑ, με τις οποίες εξειδικεύτηκε ο τρόπος επιστροφής των ποσών μειώσεων συντάξεων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, αντίστοιχα.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 114 του ν. 4714/2020, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 34 του ν. 4734/2020 και ισχύει και την παρ. 4 του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 προβλέπεται ότι, με την καταβολή των ποσών της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4734/2020 όπως και της παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 4734/2020 οι αξιώσεις των συνταξιούχων του ιδιωτικού και του δημοσίου τομέα αντίστοιχα για ποσά που αντιστοιχούν σε περικοπές, μειώσεις και καταργήσεις κύριων, επικουρικών συντάξεων, επιδομάτων αδείας και εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα, κατά το χρονικό διάστημα από τις 11.6.2015 έως τη δημοσίευση του ν. 4387/2016, δυνάμει του ν. 4051/2012 και του ν. 4093/2012 αποσβένυνται, ενώ η προβλεπόμενη απόσβεση δεν καταλαμβάνει τις εκκρεμείς ενώπιον των δικαστηρίων δίκες κατά τον χρόνο της δημοσίευσης του νόμου.

Σημειώνεται ότι, αναφορικά με τα παραπάνω έχουν εκδοθεί οι με αρ. 1403-1407/2022 αποφάσεις Ολομέλειας του ΣτΕ, με τις οποίες κρίθηκε ότι οι διατάξεις του άρθρου 114 του ν. 4714/2020 δεν αντίκειται στα άρθρα 17 και 25 του Συντάγματος και το άρθρο 1 του Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ.

Σημειώνεται, τέλος, ότι όσον αφορά την τυχόν καταβολή αναδρομικών ποσών από περικοπές δόρων, επιδομάτων και επικουρικών συντάξεων, αναμένεται η έκδοση απόφασης του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου σχετικά με την συνταγματικότητα ή μη των περικοπών του ν. 4093/2012, προς την οποία η Διοίκηση είναι υποχρεωμένη να συμμορφωθεί.

Ε. Όσον αφορά την καταβολή της σύνταξης χηρείας στο 70% αυτής του θανόντος:

Για τους συνταξιούχους κύριας σύνταξης λόγω θανάτου και προκειμένου περί θανάτου που έχει επισυμβεί από 13.05.2016 και εφεξής, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 12 του ν. 4387/2016, όπως ισχύει.

Πιο συγκεκριμένα, ο επιζών δικαιούχος σύζυγος της σύνταξης λόγω θανάτου όλων των ενταχθέντων στο e-ΕΦΚΑ φορέων, συμπεριλαμβανομένου και του Δημοσίου δικαιούται το 70% της σύνταξης λόγω θανάτου για μία τριετία. Μετά την παρέλευση αυτού του χρονικού διαστήματος, το ως άνω ποσοστό μειώνεται στο 50%, εφόσον ο δικαιούχος εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος. Τα ανωτέρω δεν ισχύουν στην περίπτωση που ο επιζών σύζυγος κατά τον χρόνο θανάτου είναι ανάπηρος σωματικά ή πνευματικά με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%. Στην περίπτωση αυτή εξακολουθεί να λαμβάνει το 70% της σύνταξης ανεξαρτήτως άλλων προϋποθέσεων.

Περαιτέρω, επισημαίνεται η προστασία των κατώτατων ορίων που υφίσταται για τους συνταξιούχους θανάτου όπου η σύνταξη θανάτου μετά την 3ετία ακόμα και στην περίπτωση που ο επιζών απασχολείται

ή λαμβάνει και σύνταξη εξ ιδίου δικαιώματος δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού της πλήρους εθνικής σύνταξης - 436,40 ευρώ - εφόσον ο θανών είχε 20 χρόνια και άνω ασφάλισης και δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 409,13 ευρώ για χρόνο ασφάλισης του θανόντα έως και 15 έτη.

Τέλος, τα θέματα που άπτονται της εφαρμογής και του τρόπου υλοποίησης των διατάξεων του άρθρου 12 του ν.4387/2016 για τη σύνταξη λόγω θανάτου, καθώς και τυχόν δυνατότητα βελτιωτικής μεταβολής των σχετικών διατάξεων αποτελούν ζητήματα η ρύθμιση των οποίων απαιτεί ρητή διάταξη νόμου.

Όσον αφορά στις επικουρικές συντάξεις λόγω θανάτου, έως την έκδοση του ενιαίου κανονισμού παροχών του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ε-ΕΦΚΑ, συνεχίζουν να ισχύουν οι καταστατικές διατάξεις των ενταχθέντων πρώην ταμείων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

ΣΤ. Όσον αφορά την επαναχορήγηση του ΕΚΑΣ:

Το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ) καταργήθηκε από 1.1.2020 ως επακόλουθο της θέσπισης της εθνικής σύνταξης με το ν. 4387/2016, καθότι και οι δύο παροχές (ΕΚΑΣ και εθνική σύνταξη) αποτελούν μη ανταποδοτικές παροχές χρηματοδοτούμενες κατ' αποκλειστικότητα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό και όχι από την καταβολή ασφαλιστικών εισφορών των ασφαλισμένων, ενώ η τυχόν επαναχορήγηση του δεν αντιμετωπίζεται από το Υπουργείο.

Ζ. Όσον αφορά την επαναφορά της εισφοράς υγειονομικής περίθαλψης στην κύρια σύνταξη και μόνο στο 40%:

1. Με τα άρθρα 19 του ν.3918/2011 και 72 του ν.3984/2011 (Α' 150) ορίζεται ότι το ποσοστό εισφοράς των συνταξιούχων όλων των ασφαλιστικών οργανισμών που καλύπτονται για παροχές υγειονομικής περίθαλψης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. καθορίστηκε σε ποσοστό 4%.

Η ασφαλιστική εισφορά των συνταξιούχων που ήταν μικρότερη του ανωτέρω ποσοστού διαμορφώθηκε στο 4%, από 01.01.2012. Επίσης, η προβλεπόμενη εισφορά των συνταξιούχων του δημοσίου που ανήρχετο σε ποσοστό 2,55% σε βάρος του ασφαλισμένου, αυξήθηκε κατά 0,70% από 1-1-2012 και κατά 0,75% από 1-1-2013 με τελική διαμόρφωση σε 4%.

Με τη με αρ. 80000/οικ.22443/4522/2012 (Β' 2810) ΚΥΑ οι ασφαλιστικές εισφορές των συνταξιούχων που αναλογούν στον ΕΟΠΥΥ για παροχές ασθένειας σε είδος αποδίδονται σε λογαριασμό του ΕΟΠΥΥ άμεσα και ταυτόχρονα με την καταβολή των συντάξεων.

2. Με την παρ. 31 του άρθρου 1 του ν. 4334/2015 (Α' 80), η οποία αναριθμήθηκε σε παρ. 30 με τις διατάξεις της περίπτωσης 2, υποπαράγραφος Ε2 της παραγράφου Ε του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), από 1-7-2015 το ανωτέρω ποσοστό εισφοράς των συνταξιούχων υπέρ υγειονομικής περίθαλψης που παρακρατείται από τις κύριες συντάξεις, ανεξαρτήτως αιτίας ή φορέα, αυξάνεται από 4% σε 6% και θεσπίστηκε για όλους του συνταξιούχους εισφορά υγειονομικής περίθαλψης σε ποσοστό 6% και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου μηνιαίου ποσού όλων των επικουρικών συντάξεων.

3. Μετά την σύσταση του ΕΦΚΑ, με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4387/2016 (Α' 85) αντικαταστάθηκαν οι ανωτέρω διατάξεις του ν.4334/2015 και ορίστηκε ότι από 1/7/2016 η εισφορά των συνταξιούχων που υπάγονται για παροχές περίθαλψης σε είδος από τον ΕΟΠΥΥ καθορίζεται σε ποσοστό 6% και υπολογίζεται επί του καταβαλλόμενου ποσού κύριας σύνταξης αφού αφαιρεθούν τα ποσά που αντιστοιχούν στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων του άρθρου 38 του ν. 3863/2010 (Α' 115), όπως ισχύει, και των παραγράφων 11 και 12 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152). Σε

περίπτωση συρροής περισσότερων της μίας κύριων συντάξεων στο ίδιο πρόσωπο το ως άνω ποσοστό εισφοράς υπολογίζεται στο άθροισμα των καταβαλλόμενων συντάξεων ανεξαρτήτως αιτίας.

4. Σε περίπτωση κατά την οποία οι συνταξιούχοι λαμβάνουν σύνταξη και αποδοχές από μισθωτή εργασία ή από άσκηση επαγγέλματος ή απασχόλησης, καταβάλλεται το ποσοστό εισφοράς υπέρ υγειονομικής περίθαλψης επί της συντάξεως που λαμβάνουν, καθώς και επί των πάσης φύσεως αποδοχών τους.

Το αίτημα για επαναφορά του ποσοστού της εισφοράς στο 4% με παρακράτηση αυτού επί της κύριας μόνο σύνταξης και μόνο στο 40% θα έχει ως συνέπεια τη μείωση των εσόδων του ΕΟΠΥΥ και τη συνακόλουθη οικονομική αδυναμία να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις χορήγησης των παροχών σε είδος, δεδομένου ότι η οικονομική βιωσιμότητα του ΕΟΠΥΥ εξαρτάται άμεσα από την καταβολή της εισφοράς των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων του e-ΕΦΚΑ.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ANNA EYΘYMIΟΥ